

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Φραγκίσκος Παρασύρης- Βουλευτής Ν. Ηρακλείου
ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς την Υπουργό:

-Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Θέμα: «Άμεσες ενέργειες και στήριξη της Ελληνόφωνης εκπαίδευσης σε σχολικές μονάδες του εξωτερικού.».

Ο Βουλευτής Ηρακλείου του ΠΑΣΟΚ- Κίνημα Αλλαγής κ. Φραγκίσκος Παρασύρης καταθέτει ως αναφορά στη Βουλή δημοσίευμα για την δραματική μείωση των εκπαιδευτικών σε πολλές ελληνικές σχολικές μονάδες της Ευρώπης.

Το άρθρο της «Καθημερινής» αναδεικνύει τον αγώνα των Ελλήνων γονέων της διασποράς να κρατήσουν ζωντανή την ελληνική γλώσσα στα παιδιά τους, την οποία χαρακτηρίζουν ως «γλώσσα της καρδιάς τους». Η προσπάθεια αυτή όμως απειλείται σοβαρά από τη δραματική μείωση των εκπαιδευτικών, καθώς οι αποσπασμένοι δάσκαλοι και καθηγητές από την Ελλάδα μειώθηκαν από 2.000 το 2009 σε μόλις 750 σήμερα. Οι βασικές αιτίες είναι η κρατική γραφειοκρατία, οι μεγάλες καθυστερήσεις στις αποσπάσεις και τα μειωμένα οικονομικά κίνητρα σε σχέση με το υψηλό κόστος ζωής στο εξωτερικό.

Παρακαλούμε αφού λάβετε υπόψη το δημοσίευμα να μας ενημερώσετε αναλυτικά για τον σχεδιασμό και τις πρωτοβουλίες που θα αναλάβετε για την άμεση στήριξη με εκπαιδευτικούς και πόρους, των σχολείων του εξωτερικού.

Ο Βουλευτής

Φραγκίσκος Παρασύρης

1. Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 10/06/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 10/06/2026

Σελίδα: 3

«Να μάθουν τη γλώσσα της καρδιάς μας»

Οι γονείς είναι η κινητήριος δύναμη των σχολείων της διασποράς. Σήμερα αγωνιούν λόγω των ελλείψεων σε εκπαιδευτικούς

Της ΤΑΣΟΥΛΑΣ ΕΠΙΤΑΚΙΑΗ

Η ελληνόγλωσση εκπαίδευση στο εξωτερικό αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες διαφύλαξης της ελληνικής γλώσσας, της ιστορικής μνήμης και της πολιτιστικής ταυτότητας των Ελλήνων της διασποράς. Πόσο ισχυρός, όμως, μπορεί να παραμείνει αυτός ο πυλώνας, όταν σοβαρά προβλήματα απειλούν ακόμη και την ίδια την ύπαρξή του; Από την περίοδο της οικονομικής κρίσης και μετά, πολλές ελληνικές σχολικές μονάδες στην Ευρώπη βρίσκονται αντιμέτωπες με μεγάλες προκλήσεις. Η σταδιακή μείωση των διαθέσιμων πόρων –έως και κατά 80%– και, κυρίως, η σημαντική ελλείψη εκπαιδευτικών δυσχεραίνουν την εύρυθμη λειτουργία τους. Πώς θα διασωθούν τα παρειακά σχολεία; Πώς θα συνεχίσουν τα Ελληνόπουλα εκτός συνόρων να μαθαίνουν τα ελληνικά; Πώς θα βοηθηθούν να μην αποκοπούν από τις ρίζες τους;

Όλα αυτά συζητήθηκαν στο συνέδριο Ελληνόγλωσσης Εκπαίδευσης, το οποίο πραγματοποιήθηκε πριν από λίγες εβδομάδες στη Στουτγκάρδη της Γερμανίας. Συμμετείχαν εκπαιδευτικοί φορείς γονείς από 13 ευρωπαϊκές χώρες –Βέλγιο, Γερμανία, Εθρβία, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Λιθουανία, Μεγάλη Βρετανία, Νορβηγία, Ολλανδία, Ουκρανία, Πολωνία και Σουηδία– και περισσότερα από 40 σχολεία, στα οποία φοιτούν περίπου 20.000 μαθητές. Οι συμμετέχοντες επισήμαναν, για ακόμη μία φορά, την ανάγκη ενίσχυσης των προσπαθειών που καταβάλλουν, μαζί με τοπικούς φορείς, για τη διατήρηση της ελληνικής γλώσσας. Για την πλησιονότητα των οικογενειών, άλλωστε, η εκμάθησή της είναι κάτι πολύ πιο ευρύ και πολυτιμο από μια εκπαιδευτική επαλήθευ: είναι χώρος απάντησης στις επόμενες γενιές.

Το «αγκάθι» του επιμορίου

Τα βρετανικά παρειακά σχολεία εκπροσωπούσε ο Ναπολέων Κάτσος, καθηγητής στο Τμήμα Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας στο Πανεπιστήμιο του Κέμριτζ· η σύζυγός του είναι επίσης Ελληνίδα και εργάζεται ως λογοθεραπεύτρια σε ειδικό σχολείο. Οι γιοι τους, ο 14χρονος Γιώργος και ο 8χρονος Μιχάλης, φοιτούν στο ελληνικό σχολείο του Αγίου Αθανασίου (παράλληλα με το αγγλικό). «Μέχρι ήταν αδύνατο να μάθουν τους μαθήματα στη γλώσσα της καρδιάς μας. Και θέλαμε, όταν μεγαλώσουν, να έχουν κα-

Η Νόνη Νικαηλίδου με τους μαθητές της στο ελληνικό σχολείο του Αγίου Αθανασίου του Κέμριτζ, την περασμένη χρονιά. Στη Μεγάλη Βρετανία λειτουργούν σήμερα περίπου 40 ελληνόγλωσσα σχολεία.

Μόλις 750 είναι οι αποσπασμένοι δάσκαλοι και καθηγήτριες για 7 εκατ. αποδήμους, από 2.000 το 2009, σύμφωνα με στοιχεία που παρουσιάστηκαν στο συνέδριο Ελληνόγλωσσης Εκπαίδευσης στη Στουτγκάρδη.

λά ελληνικά ώστε, αργότερα, να επιλέξουν αν θα κάνουν το ίδιο και στα δικά τους παιδιά», λέει στην «Κ». Το πόδι και το μεράκι των γονέων για την παιδεία και την πολιτισμική ταυτότητα των παιδιών τους: αυτή είναι η μεγάλη δύναμη των ελληνόγλωσσων σχολείων. Αλλάζει, κι ίσως τα ιδρύουν και τα λειτουργούν. Μόνο στη Μεγάλη Βρετανία υπάρχουν περίπου 40. «Το δικό μας», στο Κέμριτζ, έχει 28 τμήματα με 300 και πλέον μαθητές. Οι γονείς –κυρίως όσοι συμμετέχουν στις σχετικές

επιτροπές– είναι υπεύθυνοι για την εξεύρεση χώρων διδασκαλίας, καθώς και πόρων για τους μισθούς των εκπαιδευτικών και τα λοιπά έξοδα, για την παραγγελία και τη μεταφορά των σχολικών εγχειριδίων, για το στάθμισμα των ηλεκτρονικών υποδομών, για την πρόσληψη των ωρομισθίων εκπαιδευτικών, για την οργάνωση των εκδηλώσεων και άλλα πολλά. Δηλαδή, όλα όσα θεωρούνται δεδομένα για τις οικογένειες στην Ελλάδα, εδώ τα αναλαμβάνουμε εμείς, εθελοντικά», εξηγεί ο κ. Κάτσος.

Μέχρι το Βρεξίτ το υπουργείο Παιδείας της Ελλάδας έστελνε αποσπασμένους εκπαιδευτικούς στα παρειακά σχολεία της Μεγάλης Βρετανίας. «Δυστυχώς, μετά την αποχώρησή της χώρας από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το 2020, αυτό δεν μπορεί να γίνει λόγω της ανάγκης για βίζα: το καλύτερο όριο επίσημο μισθού για την κατηγορία "Skilled Worker" είναι 41.700 στερλίνες. Πετάει δεν θα το φθάσει ο μισθός του Έλληνα εκπαιδευτικού, ούτε με επιμίσθιο...». Ακόμη και οι κόρες-μέλη της Ε.Ε., όμως, αυτό το επιμίσθιο

δεν προσαρμόζεται στα πραγματικά δεδομένα κάθε χώρας υποδοχής, με αποτέλεσμα οι δάσκαλοι και οι καθηγήτριες να αδυνατούν να αντεπεξέλθουν στο αυξημένο κόστος ζωής. Έτσι, ολοένα και λιγότεροι ζητούν σήμερα απόσπαστο στο εξωτερικό – κάτι που πριν από μερικά δεκαετίες ήταν πολύ δημοδοτικό και από οικονομικής πλευράς.

«Ειδικά τα τελευταία χρόνια ακόμη πολλά για τη βαρύτερη που είναι η πολιτεία στην ομογένεια και, πράγματι, έχουν γίνει βήματα σε άλλους τομείς, όπως η ψήφος των αποδήμων. Στον χώρο των παρειακών σχολείων, όμως, δεν αντιμετωπίζονται οι κρίσιμες ανάγκες μας. Η Κύπρος και μόνο έχει επιβάλει το θέμα της βίζας, αλλά επιπλέον ενισχύει με χρηματοδότηση και αρκετά σχολεία όπως το δικό μας, μοιχώνεται η ύπαιθρο από την μαθητική έλλειψη ρίζες από την Ελλάδα. Είμαστε ευγνώμονες γι' αυτό· όμως και στην Ελλάδα, άλλο μεγάλο πρόβλημα μας», τονίζει ο Ναπολέων Κάτσος.

Κοντός ο παροννοστής της αγωνίας για το μέλλον των πα-

«Όσα θεωρούνται δεδομένα για τις οικογένειες στην Ελλάδα, γιατί τα παρέχει το Δημόσιο, εδώ τα αναλαμβάνουμε εμείς, εθελοντικά», λέει ο Ναπολέων Κάτσος, καθηγητής στο Κέμριτζ, πατέρας δύο παιδιών

ρειακών σχολείων μας και για τον Κωνσταντίνο Κακριμηνίδη, πρόεδρο της Συνομοσπονδίας Γονέων της Γερμανίας, όπου ζει από το 1990 και εργάζεται στον χώρο της πληροφορικής. Αν αδόλογοις τη στήριξη της ελληνικής πολιτείας με βόμβο από το 1 έως το 10, ποιον βόμβο θα έδινε και γιατί; «Με επιμέκεια, 5 στα 10. Αναγνωρίζει θεσμικά τη σημασία της ελληνόγλωσσης εκπαίδευσης στο εξωτερικό, ωστόσο αυτή η αναγνώριση δεν συνοδεύεται από τους αναγκαίους πόρους και τις αντίστοιχες πολιτικές, με

αποτέλεσμα να δημιουργούνται σημαντικά κενά στην πράξη. Οι αποσπασμένοι εκπαιδευτικοί (για το 6-7 εκατομμύρια Έλληνες του εξωτερικού) μέχρι το 2009 ήταν περισσότεροι από 2.000. Σήμερα δεν ξεπερνούν τους 750. Υπάρχει, λοιπόν, οντιστοιαία ανάμειση στο διακρισιμότητα σημασία του απόδημου Ελληνισμού και στους πόρους που διατίθενται για τη διατήρηση της γλωσσικής κληρονομιάς και της πολιτισμικής σύνδεσης των παιδιών μας με την Ελλάδα», επισήμιαει ο κ. Κακριμηνίδης.

Ποιες αλλαγές θα ήταν προς τη σωστή κατεύθυνση; «Η ενίσχυση των κινήτρων για τις αποσπασσεις, η κάλυψη των κενών μέσω ωρομισθίων εκπαιδευτικών όπου απαιτείται και η ουσιαστικότερη οικονομική στήριξη των φορέων που οργανώνουν και υποστηρίζουν την ελληνόγλωσση εκπαίδευση. Οι οικογένειες μας αναλαμβάνουν ρόλους που υπό κανονικές συνθήκες θα ήπριπε να καλύπτονται από μια επαρκώς στελεχωμένη και χρηματοδοτούμενη εκπαιδευτική δομή. Παρό τούτο, το πρότιμμο πρόβλημα γιατί αντιλαμβανόμαστε τη σημασία της ελληνικής γλώσσας και για το μέλλον των παιδιών μας και για την ενδυνάμωση της σχέσης τους με την Ελλάδα».

Αναπόσπαστο κομμάτι

Κι αν κάποια στιγμή τα παιδιά τους απορροφούν να μιλήσουν για τη γλώσσα της πατρίδας τους, πώς θα αντιδρούσαν οι συνομιλητές μου; «Θα έβλεπα να μιλάει αυτό και πιστεύω ότι δεν θα γίνει. Οι γιοι μας όχι μόνο μιλούν ελληνικά, αλλά τραγουδούν, κάνουν λογοπαίγνια και ερευρισκουν καθημερινά νέες λέξεις και παράλλες λέξεις είτε για να περάσουν τη μέρα τους και εμένα, είτε για να κάνουν κούμφο. Ο Μιχάλης μαθαίνει και αρχαία ελληνικά. Είναι ζωηράτη η γλώσσα γι' αυτούς», απαντά ο Ναπολέων Κάτσος.

«Για την κόρη μου τη ελληνικά δεν είναι κάτι ξένο ή επιβεβλημένο», καταλήγει ο Κωνσταντίνος Κακριμηνίδης. «Είναι μέρος της οικογένειάς και της καθημερινότητάς της. Τη συνδέουν με τους συγγενείς της, με την Ελλάδα και με τις ρίζες της. Φυσικά υπάρχουν στιγμές που τα βλέπω ως μια επιπλέον προσοχία, όπως συμβαίνει με όλα τα παιδιά που μεγαλώνουν με δύο γλώσσες, όμως κυριαρχεί το σίδημα ότι απεικονίζονται οντιστοιακά τη ταυτότητάς της».

1. Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Μέσο: . . . . . ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 10/06/2026 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 10/06/2026

Σελίδα: 3

Πού κρατούν ζωντανά τα ελληνικά στην Ευρώπη, παρά τις προκλήσεις

Βέλγιο: Υπάρχουν δέκα Τμήματα Ελληνικά Γλώσσας (ΤΕΓ) με 676 μαθητές διαφόρων βαθμίδων, από νήπια μέχρι και ενήλικους. Η νέα ελληνική γλώσσα διδάσκεται ως μάθημα επιλογής στα Τμήματα Γλωσσών των Πανεπιστημίων ULB και VUB των Βρυξελλών, όπως και στο Πανεπιστήμιο της Γόνδης, όπου είναι υποχρεωτικό μάθημα στο Τμήμα Γλωσσολογίας και Λογοτεχνίας.

Γερμανία: Παρατηρούνται έντονη διαφοροποίησης ανά κρατίδιο. Ενδεικτικά, στη Βόδη-Βυρτεμβέργη, όπου ζουν περίπου 150.000 Έλληνες, υπάρχουν 28 ΤΕΓ, ένα λύκειο και δέκα σχολικές μονάδες που, σημειωτέον, λειτουργούν δίκες μέριμνα της ελληνικής πολιτείας, κάρη σε συλλογικές πρωτοβουλίες. Συνολικά έχουν περίπου 3.500 μαθητές. Από τους 500 αποσπασμένους εκπαιδευτικούς που υπηρέτησαν στο παρελθόν στο κρατίδιο, σήμερα έχουν απομείνει 20. Στην Έσση, για τους 64.000 Έλληνες λειτουργούν το ελληνικό σχολείο της Φρανκφούρτης (δημοτικό, γυμνάσιο, λύκειο) και επτά ανεγερμένα ΤΕΓ. Ενώ στην Κολωνία

υπάρχουν μεν γυμνάσιο και λύκειο, όμως η απορία είναι ποιοτικό σχολείο δημιουργεί κενό στη συνέχεια της εκπαίδευσης για τις οικογένειες που έχουν παιδιά αυτών των ηλικιών.

Ελβετία: Για τους περίπου 22.000 Έλληνες η εκπαίδευση οργανώνεται κυρίως μέσω των ΤΕΓ που λειτουργούν σε διάφορες πόλεις. Στη Ζυρίχη βρίσκεται ένα από τα μεγαλύτερα στην Ευρώπη, με τέσσερα παραρτήματα και περισσότερους από 500 μαθητές.

Ιρλανδία: Το ελληνικό σχολείο Ιρλανδίας και το ΤΕΓ λειτουργούν με φέρρα τον οργανισμό Hellenic Community of Ireland και με ένα σύγχρονο μοντέλο υβριδικής διδασκαλίας (διά ζώσης και εξ αποστάσεως μαθήματα). Εξυπηρετούν μαθητές από το νηπιαγωγείο έως και ενήλικους, καθώς και όσους επιθυμούν να διδαχθούν αρχαία ελληνικά, προετοιμάζοντας τους τόσο για τις εξετάσεις ελληνομάθειας όσο και για τις εξετάσεις Greek for the Leaving Certificate του ιρλανδικού **υπουργείου Παιδείας**.

Ισπανία: Υπάρχουν σοβαρές δυσκολίες που επηρεάζουν τη λει-

τουργία των ελληνικών σχολικών δεσμών, όπως η έλλειψη κατάλληλων χώρων διδασκαλίας και πρόσθετου διδακτικού προσωπικού.

Ιταλία: Το ΤΕΓ Ρώμης και Λατίου αριθμεί 60 παιδιά. Παράλληλα με αυτό, από το 2023 λειτουργεί ιδιωτικό νηπιαγωγείο, ενώ από τον Σεπτέμβριο του 2025 προσφέρονται και πολιτισμικές δραστη-

ριότητες (θέατρο, χορωδία και παραδοσιακοί χοροί) με τη συνεργασία της ελληνικής κοινότητας και των γονέων του ΤΕΓ.

Αθήνα: Την ελληνική γλώσσα στηρίζει με όλες τις δυνάμεις του ο Σύλλογος Ελλήνων της Λιθουανίας «Πεταλίδα». Στο Βίλνιους λειτουργεί Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας.

Μεγάλη Βρετανία: Στο Λονδίνο λειτουργεί αγλός ελληνικό σχολείο, καθώς και 17 παρoυσιακά. Υπάρχουν άλλα 17 ΤΕΓ στην υπόλοιπη χώρα. Ωστόσο, όλες οι σχολικές μονάδες μετά το Βρεξίτ βρίσκονται σε συνθήκες πρωτοφανούς κρίσης.

Νορβηγία: Η ελληνική κοινότητα της Νορβηγίας έχει αυξηθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια. Στο Οσλό, από το 1982, λειτουργεί οργανωμένο Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας, στο οποίο συμμετέχουν περίπου 100 μαθητές, ενώ άλλοι 30 από άλλες περιοχές της χώρας παρακολουθούν διαδικτυακά μαθήματα.

Ολλανδία: Ο αριθμός των Ελλήνων που μένουν στην Ολλανδία έχει υπερδιπλασιαστεί τα τελευταία δέκα χρόνια και πλέον ανέρχεται στους 40.000. Ανάλογη αύξηση παρατηρήθηκε και στον αριθμό των μαθητών των τεσσάρων ΤΕΓ, στα οποία φοιτούν 800 παιδιά.

Ουκρανία: Πριν από τη ρωσική εισβολή, η νέα ελληνική γλώσσα διδασκόνταν σε 35 σχολεία, κυρίως στην περιοχή της Αζοβικής. Μετά την έναρξη του πολέμου,

στην πλειονότητά τους βρέθηκαν σε κατεχόμενα εδάφη ή καταστράφηκαν. Ορισμένα μεταγκαταστάθηκαν και λειτουργούν εξ αποστάσεως. Η διδασκαλία της νέας ελληνικής γλώσσας συνεχίζεται σε δέκα εκπαιδευτικά ιδρύματα, ενώ ο αριθμός των εκπαιδευτικών έχει μειωθεί από 62 σε 25, γεγονός που δημιουργεί σοβαρές προκλήσεις για τη βιωσιμότητα της διδασκαλίας.

Πολωνία: Αν και η παρούσα Ελλάδα στην Πολωνία μετράει πολλές δεκαετίες, είναι τα τελευταία χρόνια που η ελληνική κοινότητα έχει περισσότερη αξιοσημείωτη αύξηση, με επίκεντρο τη Βαρσοβία, όπου από το 2000 λειτουργεί Τμήμα Ελληνικής Γλώσσας.

Σουηδία: Το ελληνικό σχολείο Στοκχόλμης αριθμεί σήμερα περίπου 350 μαθητές και 17 εκπαιδευτικούς, εκ των οποίων μόνον οι δύο είναι αποσπασμένοι από την Ελλάδα. Οι υπόλοιποι 15 είναι ωρομίσθιοι και αμειβονται από το ίδιο το σχολείο – δηλαδή από τους γονείς.

Στοιχεία συνολικής περιόδου 2025-2026 του Επιστημολογικού Δελτίου Φορέων Ελληνομάθειας Εκπαιδευσης.